

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Gemeente Weert
Postbus 950
6000 AZ WEERT

Primair Onderwijs
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
1038847

Datum 7 juli 2016

Betreft Uw brief over het goab-budget en asielzoekerspeuters

Geachte mevrouw K.,

In uw brief van 25 mei jongstleden benoemt u drie onderwerpen die betrekking hebben op de middelen voor het gemeentelijk onderwijsachterstandenbeleid (goab) en asielzoekerspeuters. U schrijft dat de huidige bekostigingssystematiek voor de goab-middelen niet meer actueel is en dat u daardoor financieel benadeeld wordt. Vervolgens noemt u dat u uit deze middelen niet een voorschools aanbod kunt bekostigen voor asielzoekerspeuters. Tot slot schrijft u dat er een uitname is aangekondigd uit de algemene uitkering vanuit het ministerie van SZW.

Doordat de goab-middelen nog steeds verdeeld worden op basis van de schoolgewichten in 2009, sluit deze vaste verdeling van middelen niet meer goed aan op het werkelijke aantal gewichtskinderen in een gemeente. Er zijn dus gemeenten die meer of juist minder middelen krijgen, dan ze op basis van het actuele aantal kinderen met een risico op taalachterstand binnen hun gemeente zouden krijgen.¹ Mijn voorkeur gaat ook uit naar het actualiseren van de goab-middelen. Ik zie echter op dit moment onvoldoende draagvlak om over te gaan tot actualisatie. De voornaamste reden hiervoor is dat actualisatie thans niet kan rekenen op de steun van de VNG. Wel zal ik uw gemeente op een aantal andere vlakken tegemoet komen in 2017.

In het debat met de Tweede Kamer over de bekostiging van het onderwijsachterstandenbeleid van 23 juni jongstleden is het verzoek gedaan om de kleinere gemeenten financieel tegemoet te komen. Ik heb dit verzoek overgenomen en zal hier in het najaar een voorstel voor doen.

¹ De gemeente Weert zou bij de optie actualiseren (op basis van de schoolgewichten in 2013), in tegenstelling tot wat in uw brief staat vermeld, circa € 18.000 minder goab-middelen ontvangen. Dit komt omdat het aantal schoolgewichten in uw gemeente sinds 2009 is gedaald. In 2009 waren in uw gemeente 126 schoolgewichten. In 2013 was dit aantal gedaald naar 92, in 2014 was dit 72 en in 2015 waren er 58 schoolgewichten in uw gemeente.

Tevens heb ik ruimte gevonden waardoor de eerder aangekondigde ramingsbijstelling van € 10 miljoen (2,8 procent) in 2017 niet zal plaatsvinden, en zal worden doorgeschoven naar 2018. Bijgevoegd vindt u een brief die ik op 22 juni jongstleden naar de Tweede Kamer heb gestuurd, waarin nader over dit onderwerp wordt ingegaan.

Onze referentie
1038847

Mijn streven is om de achterstandsmiddelen vanaf 2018 op basis van een nieuwe systematiek te verdelen, die meer recht doet aan de daadwerkelijke problematiek in gemeenten. Daarvoor heb ik het CBS opdracht gegeven om een nieuwe indicator te ontwikkelen op basis waarvan niet alleen de gewichtenregeling, maar ook de gemeentelijke onderwijsachterstandsmiddelen kunnen worden verdeeld. Het CBS gaat na welke indicatoren van invloed zijn op het risico van een kind op een onderwijsachterstand. Het CBS onderzoekt welke indicatoren, zoals het opleidingsniveau van ouders, het land van herkomst en verblijfsduur in Nederland de beste voorspellers zijn voor onderwijsachterstand. Ik verwacht dat in het najaar de eerste uitkomsten van het CBS-onderzoek bekend zullen zijn.

U schrijft dat er veel peuters met een status in uw gemeenten wonen. Met het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielstroom dat op 28 april jongstleden met de VNG is gesloten zijn extra middelen beschikbaar gesteld. In het akkoord is opgenomen dat gemeenten deze middelen kunnen gebruiken voor het dekken van de kosten van de voorschoolse educatie. De genoemde middelen zijn vrij besteedbaar. Ik heb het Uitwerkingsakkoord bijgevoegd.

Tot slot schrijft u dat er een uitname is aangekondigd uit de algemene uitkering vanuit het ministerie van SZW. Gemeenten financieren op dit moment het peuterspeelzaalwerk. Met het wetsvoorstel harmonisatie kinderopvang en peuterspeelzaalwerk neemt het Rijk de financiering van het peuterspeelzaalwerk voor kinderen van werkende ouders over van gemeenten. Werkende ouders met recht op kinderopvangtoeslag kunnen straks kinderopvangtoeslag aanvragen voor de opvang van hun kind in een huidige peuterspeelzaal. Dit leidt tot een besparing voor gemeenten, maar ook tot extra kosten voor het Rijk. Het ligt daarom in de rede om middelen over te hevelen van gemeenten naar het Rijk. Zoals aangegeven in de brief 'Een betere basis voor peuters' is het kabinet bereid de overheveling van middelen te beperken tot het stopzetten van de decentralisatie-uitkering in het kader van de Wet Oke.² De geplande inwerkingtredingdatum van dit wetsvoorstel is 1 januari 2018.

Recent hebben het Rijk en gemeenten bestuurlijke afspraken gemaakt om alle peuters de mogelijkheid geven om naar een voorschoolse voorziening te gaan. Via deze afspraken zetten gemeenten zich actief in om een aanbod te realiseren voor de groep peuters zonder recht op kinderopvangtoeslag die nu niet naar een voorschoolse voorziening gaat. Het Rijk stelt daarvoor structureel € 60 miljoen beschikbaar aan gemeenten via een decentralisatie-uitkering. De eerste € 10 miljoen voor 2016 is via de meicirculaire aan het Gemeentefonds toegevoegd. Dit bedrag neemt jaarlijks met € 10 miljoen toe tot aan € 60 miljoen structureel in 2021. Concreet betekent dit dat Weert structureel ruim € 100.000 extra budget krijgt voor peuters van ouders zonder recht op kinderopvangtoeslag.

² Kamerstukken II 2013/14, 31 322, nr. 227.

Ik ga er vanuit dat ik u hiermee voldoende toelichting heb gegeven op de onderwerpen uit uw brief.

Onze referentie
1038847

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Sander Dekker